

Managementul Riscurilor de Mediu din cadrul Strategiei UE pentru Regiunea Dunării

A stream of cooperation

Titlul proiectului: AP 5 Managementul Riscurilor de Mediu din cadrul Strategiei UE pentru Regiunea Dunării

Cod proiect: DTP-PAC2-PA5

România, prin Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, asigură, în cadrul Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării, co-coordonarea Ariei prioritare 5 - Managementul riscurilor de mediu din cadrul Strategiei UE pentru Regiunea Dunării, împreună cu Ministerul Afacerilor Externe din Ungaria.

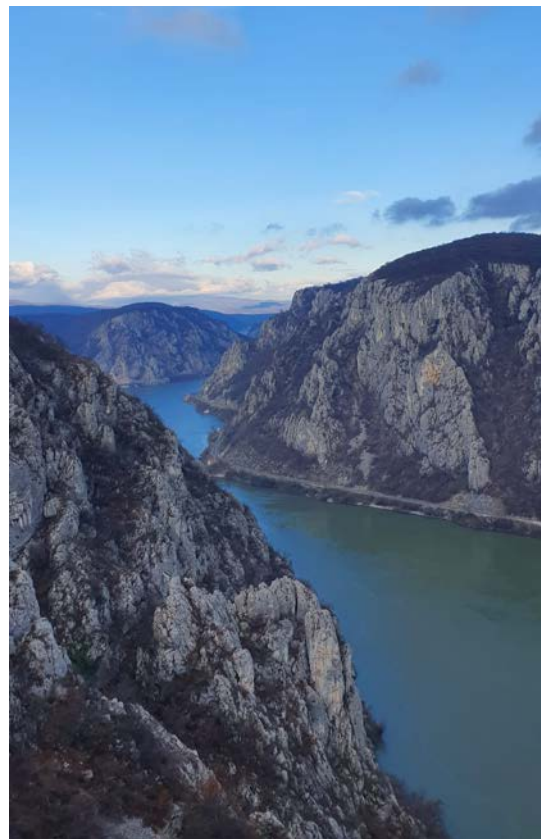
Proiectul este finanțat prin Programul Transnațional Dunărea și se implementează în parteneriat de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, din România, și Ministerul Afacerilor Externe, din Ungaria.

Obiectivul proiectului „AP 5 - Managementul Riscurilor de Mediu din cadrul Strategiei UE pentru Regiunea Dunării” este de a sprijini coordonarea continuă a activităților desfășurate în cadrul acestei Ariei Prioritare, pentru a facilita un sistem stabil, eficient și inovator de guvernanta, în scopul de a consolida cooperarea în domeniul gestionării riscurilor de mediu, naturale sau tehnologice, luând în considerare efectele schimbărilor climatice în bazinul Dunării.

Proiectul finanțat de Uniunea Europeană are menirea de a îmbunătăți cooperarea în domeniul gestionării inundațiilor și a secetelor, a răspunsului la dezastre, a adaptării la schimbările climatice și gestionării poluărilor accidentale în Bazinul Dunării.

Prin proiectul „AP 5 - Managementul Riscurilor de Mediu din cadrul Strategiei UE pentru Regiunea Dunării” se urmărește, în principal:

- asigurarea coordonării continue a celor 14 de țări dunărene (inclusiv activități de comunicare);
- o mai mare implicare a principalelor părți interesate (stakeholderi) și a membrilor Grupului de Coordonare în punerea în aplicare a Strategiei UE pentru Regiunea Dunării - SUERD;
- consolidarea cooperării internaționale în domeniul ce vizează protecția împotriva inundațiilor și a secetei, precum și a celei legate de poluările accidentale;
- organizarea reuniunilor Grupului de Coordonare și ale altor reuniuni tehnice/strategice;
- sprijinirea pregătirii și implementării proiectelor transnaționale;
- asigurarea vizibilității activităților și realizărilor Ariei Prioritare.

Durată proiect: 2020-2022 (36 luni)

Lider de proiect: Ministerul Afacerilor Externe din Ungaria

Partener proiect: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, România

Observator permanent: Comisia Internațională pentru Protecția Fluviului Dunărea (ICPDR), cu sediul la Viena

Bugetul total al proiectului: 350,000 de euro.
Bugetul alocat Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor: 134,000 de euro, din care 113,900 de euro (85%) UE și 20,100 (15%) co-finanțare națională.

Mai multe informații pe
<https://environmentalrisks.danube-region.eu/>

RISCURILE DE MEDIU

1. Managementul riscului la inundații

- Schimb de informații și date
- Dezvoltarea sistemului de prognoză și alarmare a inundațiilor
- Optimizarea gestionării barajelor și lacurilor de acumulare cu rol de apărare împotriva inundațiilor
- Dezvoltarea și implementarea Planului de management a riscului de inundații
- Creșterea gradului de conștientizare asupra riscului de inundații

2. Lipsa apei și seceta

- Dezvoltarea unui sistem eficient de monitorizare și avertizare timpurie a secetei
- Dezvoltarea abordării pentru lipsa apei în contextul schimbărilor climatice
- Abordarea deficitului de apă și a secetelor în cadrul Planului de management a bazinului hidrografic al Dunării

3. Reducerea riscurilor de mediu datorate zonelor cu risc accidental (AHS)

- Actualizarea bazei de date existentă a AHS
- Instruire pentru managementul iazurilor de decantare
- Îmbunătățirea cunoștințelor privind gestionarea riscurilor
- Reducerea riscurilor de poluări accidentale

4. Îmbunătățirea pregătirii pentru managementul dezastrelor de mediu

- Instruiri și recomandări pentru o pregătire mai bună de răspuns la dezastrele de mediu
- Acțiuni coordonate pentru promovarea rezilienței, pregătirii și răspunsului la dezastre

ȚINTE ALE STRATEGIEI UNIUNII EUROPENE PENTRU REGIUNEA DUNĂRII (SUERD) ARIA PRIORITARĂ 5 (AP5)

Ținta 1

Abordarea provocărilor lipsei de apă și a secetelor, în conformitate cu Planul de management al bazinului hidrografic al Dunării, al raportului privind impactul secetelor în bazinul și al activităților în desfășurare în domeniul adaptării la schimbările climatice.

Ținta 2

Sprrijinirea implementării Planului de management a riscului de inundații în bazinul Dunării - adoptat în 2015 în conformitate cu Directiva UE privind inundațiile - luând în considerare, de asemenea, impactul potențial al schimbărilor climatice și strategiile de adaptare.

Ținta 3

Actualizarea continuă a bazei de date existente a punctelor cu pericol de accident, a siturilor contaminate și a facilităților de gestionare a reziduurilor.

Ținta 4

Susținerea acțiunilor de promovare a activităților de reziliență la dezastre, pregătire și răspuns, în conformitate cu mecanismul de protecție civilă al Uniunii Europene.

Principalele acțiuni existente ale AP5

- Implementarea unui (singur) plan global de management al inundațiilor la nivelul bazinului Dunării.
- Sprijinirea restaurării zonelor umede și a zonelor inundabile ca mijloc eficient de sporire a protecției împotriva inundațiilor.
- Extinderea sistemului european de alertă împotriva inundațiilor (EFAS) la întregul bazin hidrografic al Dunării.
- Consolidarea cooperării operaționale între autoritățile de intervenție în situații de urgență, autoritățile de răspuns din țările dunărene și îmbunătățirea interoperabilității activelor disponibile.
- Actualizarea bazei de date existente a punctelor de risc de accident (ARS Inventory), situri contaminate și situri utilizate pentru depozitarea de substanțe periculoase.
- Elaborarea de proceduri și planuri de răspuns rapid din partea industriei privind poluarea accidentală a râurilor.

Principalele obiective AP5 în viitor

- Cooperarea cu ICPDR - Comisia Internațională pentru Protecția Fluviului Dunărea - pentru dezvoltarea proiectelor.
- Planificarea și implementarea procesului managementului riscului de inundații, lipsei apei și secetei.
- Integrarea managementului riscurilor de mediu cu protecția calității apei și conservarea biodiversității.
- Cooperarea cu țări din afara Uniunii Europene pentru proiecte specifice în bazinul fluviului Dunărea.
- Creșterea gradului de conștientizare cu privire la riscurile de mediu.

Activități viitoare

- Organizarea ședințelor Grupului de coordonare.
- Consolidarea cooperării cu ICPDR.
- Creșterea coordonării cu AP4 și AP6 în vederea utilizării infrastructurii verzi și considerarea ca esențială a biodiversității în proiectele legate de managementul riscurilor de mediu.
- Schimb de experiențe cu alte instituții și strategii macro-regionale care se ocupă de riscurile de mediu.
- Dezvoltarea cooperării cu Convenția Carpatică și Parteneriatul Global pentru Apă.
- Creșterea cooperării cu țările terțe.
- Dezvoltarea unei cooperări în bazinul hidrografic privind gestionarea dezastrelor

Propuneri de acțiuni viitoare

- Oferirea sprijinului pentru dezvoltarea și executarea planurilor de gestionare a riscurilor pentru diferiți factori interesați.
- Îmbunătățirea capacităților și extinderea sistemelor de prognoză și avertizare la nivel de bazin sau la nivel regional.
- Consolidarea prevenirii și pregătirii în rândul organizațiilor guvernamentale și neguvernamentale.
- Scăderea impactului antropoc care duce la evoluția factorilor naturali de risc și ar putea duce la daune asupra mediului.
- Anticiparea impactului regional și local al schimbărilor climatice.

DANUBE FLOODPLAIN

Principalele activități ale proiectului DANUBE FLOODPLAIN - „Reducerea riscului de inundații prin restaurarea luncii fluviului Dunărea și a afluenților săi”: actualizarea inventarului zonelor inundabile și evaluarea acestora utilizând Matricea de Evaluare a Luncii inundabile (Floodplain Evaluation Matrix - FEM); evaluarea, prin utilizarea zonelor pilot selectate, a eficienței proiectelor de restaurare a luncilor inundabile în bazinul Dunării; dezvoltarea de instrumente pentru sporirea cunoștințelor și cooperării dintre experți, practicieni, factori de decizie și părțile interesate în domeniul restaurării luncilor inundabile.

Principalele rezultate așteptate

- Manual privind restaurarea și conservarea luncilor inundabile din districtul hidrografic al Dunării, adresat în special practicienilor.
- Ghid privind managementul durabil a luncilor inundabile din districtul hidrografic al Dunării.
- Plan de acțiune privind restaurarea/conservarea luncilor inundabile.

Proiectul DANUBE FLOODPLAIN se realizează cu sprijinul Comisiei Internaționale pentru Protecția Fluviului Dunărea (ICPDR) și este finanțat din fondurile Programului INTERREG V-B DANUBE al Uniunii Europene, componenta Programul Transnațional pentru Dunărea - 2014 - 2020, Axa prioritară 2 - Responsabilitatea față de mediu și cultură în Regiunea Dunării, componenta 2.1 - Consolidarea managementului transnațional al apei și prevenirea riscurilor la inundații. Este implementat de 18 parteneri de proiect și 4 parteneri strategici asociați, reprezentând instituții din domeniul gospodăririi apelor din 10 țări din bazinul Dunării: Austria, Bulgaria, Croația, Republica Cehă, Germania, Ungaria, Slovacia, Slovenia, Serbia și România.

Coordonarea proiectului este realizată de România, prin Administrația Națională „Apele Române” (ANAR). Ceilalți parteneri din România care participă la implementarea proiectului sunt: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor (INHGA) și WWF România.

Scopul proiectului

Îmbunătățirea managementului apelor transfrontaliere și prevenirea riscului la inundații, maximizând în același timp beneficiile pentru biodiversitate- crearea unei rețele de ecosisteme acvatice mai stabile și bogate în specii, care să ofere avantaje suplimentare comunităților locale și care să reducă atât impactul diferitelor activități umane, precum și efectul evenimentelor climatice extreme. Multe dintre activitățile proiectului se desfășoară în zona complexului de lacuri Bistreț (zona pilot a României), cea mai mare întindere de apă din Lunca Dunării, parte a complexului piscicol Dunăreni - Bistreț.

Valoarea totală a proiectului-
4,013,027.84 euro.

Bugetul alocat Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor - 112,292,51 euro, din care 85% reprezintă fonduri europene din cadrul Programului Transnațional Dunărea 2014-2020 (82.338,62 euro) și 15% reprezintă cofinanțarea națională, asigurată din bugetul de stat aferent MMAP (14.953,99 euro).

Perioada de implementare a proiectului:
iunie 2018 - noiembrie 2021.

Mai multe informații: <http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/danube-floodplain>

Proiectul „Consolidarea cooperării în cadrul realizării planurilor de management a bazinelor hidrografice și a planurilor de prevenire a riscului la inundații pentru îmbunătățirea stării apelor în Bazinul Hidrografic al Tisei” - JOINTISZA a oferit cadrul de cooperare transnațională în domeniul managementului apelor pentru perioada 2017 - 2019, în cel mai mare sub-bazin al Bazinului Hidrografic Dunărea.

Proiectul JOINTISZA a fost finanțat prin Programul Interreg V-B al Uniunii Europene, componenta Programului Transnațional pentru Dunăre (DTP 2014-2020), axa prioritară 2 (Responsabilitate pentru Mediu și cultură în Regiunea Dunării), componenta 2.1 (Consolidarea managementului apelor transnaționale și prevenirea riscului la inundații). Un program pentru cooperare regională care ajută administrațiile locale și regionale să elaboreze și să implementeze politici mai bune prin Programul Transnațional Dunărea, care promovează coeziunea economică, socială și teritorială în Regiunea Dunării prin integrarea politicilor în zone selectate.

Principalul scop al proiectului a constat în îmbunătățirea planificării în domeniul apelor, prin integrarea planurilor de management al apelor și al prevenirii riscului la inundații, precum și a măsurilor necesare pentru îmbunătățirea stării apelor, pentru următorul ciclu de planificare la nivelul bazinului hidrografic al Tisei (157 de mii de kilometri pătrați), în conformitate cu legislația relevantă a Uniunii Europene.

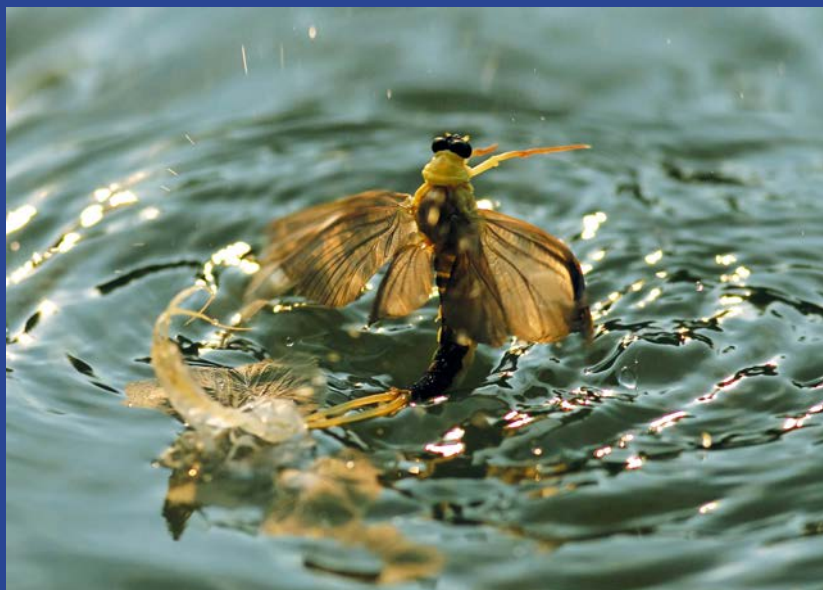
Rezultatul principal al proiectului: proiectul celui de al 2-lea Plan de Management Integrat al Bazinului Hidrografic al Tisei, cu includerea elementelor care au efect transfrontalier din Planul de management al riscului la inundații, precum și în conformitate cu legislația relevantă a Uniunii Europene, având ca bază primul Plan de Management Integrat al Bazinului Hidrografic Tisa, elaborat de țările din bazinul Tisei în anul 2010. Acest prim plan a fost supus dezbaterilor stakeholder-ilor și ulterior aprobat de șefii de delegație ai țărilor din bazinul râului Tisa din cadrul ICPDR.

JOINTISZA s-a concentrat pe interacțiunile celor două aspecte cheie din domeniul gospodăririi apelor: managementul bazinului hidrografic, în conformitate cu Directiva Cadru pentru Apă și protecția împotriva inundațiilor în conformitate cu Directiva privind Inundațiile. Totodată, proiectul a creat posibilitatea unei mai bune și active implicări a părților interesate/stakeholderilor (sectoare relevante interesate, O.N.G.-uri, publicul interesat etc.) din cele două domenii în procesul de realizare a planului integrat de management al apelor.

Valoarea totală a proiectului JOINTISZA:
2. 254.127 euro.

Proiectul a reunit 17 parteneri din 5 țări:
România, Ungaria, Serbia, Slovacia și Ucraina,
care împart apele bazinului hidrografic Tisa;
s-a lucrat pentru realizarea unui Plan actualizat
de Management Integrat al Bazinului Hidrografic al Tisei.
Site-ul destinat proiectului:

JOINTISZA Project and the Danube Transnational Programme (DTP)

PROIECTE AFLATE ÎN LEGĂTURĂ

PROFOUND

Proiectul PROFOUND - Procedurile organizațiilor de salvare unificate în operațiunile de inundații în regiunea Dunării - își propune să îmbunătățească cooperarea dintre capacitățile de răspuns guvernamentale implicate în răspunsul la inundații în regiunea Dunării.

Cum?

Prin stabilirea și exercitarea unui cadru comun de formare și desfășurare în sinergie cu Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene.

Rezultatul principal este un exercițiu internațional de răspuns la inundații, la scară largă, planificat cu atenție. Foarte importante sunt instruirea celor implicați și pregătirea detaliilor.

LIFE-MICACC

Scopul general al proiectului este reducerea vulnerabilității municipalităților, îmbunătățirea abilităților lor de adaptare și consolidarea rolului lor de coordonare și integrare locală, prin proiectarea și testarea măsurilor inovatoare de reținere a apei naturale.

În cadrul proiectului se acordă o atenție specială construirii de parteneriate la nivel de bazin hidrografic și consolidării cooperării între municipalități, prin planificare complexă și crearea unor viziuni comune viitoare asupra bazinelor hidrografice.

SAFETISZA

Proiectul cu titlul „Consolidarea siguranței transfrontaliere prin măsuri comune destinate prevenirii inundațiilor și a apelor interioare în interfluvențelor râurilor Tisa-Tur”, este un proiect de cooperare transfrontalieră între Ucraina și Ungaria.

Principalele rezultate ale proiectului: reconstrucția infrastructurii strategice de gestionare a apei care are un interes comun pentru Ucraina și Ungaria și funcționează ca sistem transfrontalier de protecție împotriva inundațiilor. Astfel, riscul de inundații în zonă va fi redus datorită reconstrucției unui dig împotriva inundațiilor, care va proteja așezările de pe ambele părți ale frontierei.

DAREFFORT

(Îmbunătățirea cooperării în materie de previziune a inundațiilor în bazinului hidrografic al Dunării). Datele hidrologice fiabile și cuprinzătoare stau la baza prognozzării solide în orice țară din bazinul Dunării.

Deși este important să aveți un plan adecvat de urgență în țările cele mai afectate de riscul de inundații, este și mai important să aveți un sistem de previziune solid, care poate crește timpul de pregătire și, prin urmare, poate salva vieți omenești și bunuri materiale. Un sistem de prognoză bazat pe cooperarea dintre țările bazinului Dunării este principalul obiectiv al proiectului DAREFFORT.

SAFETISZA

Proiectul SAFETISZA va consolida gestionarea apei între regiunea Zakarpattia și județul Szabolcs-Szatmár-Bereg și va reduce riscul de daune cauzate de inundații în zonă. Principalele rezultate ale proiectului sunt reconstrucția infrastructurii strategice de gestionare a apei care are un interes comun pentru Ucraina și Ungaria și funcționează ca sistem transfrontalier de protecție împotriva inundațiilor. Ca urmare a implementării proiectului, riscul de inundații în zonă va fi redus, datorită reconstrucției unui dig împotriva inundațiilor, care va proteja așezările de pe ambele părți ale frontierei. De asemenea, va sprijini adaptarea la schimbările climatice, având în vedere inundațiile frecvente și mai intense din regiune.

DANUBE SEDIMENT

În bazinul Dunării se poate observa o discrepanță crescândă între surplus și lipsa de sedimente. Acest lucru duce la o creștere a riscurilor de inundații și la o reducere a posibilităților de navigație, a producției hidroenergetice și a biodiversității. Astfel, transportul sedimentelor și gestionarea sedimentelor sunt probleme urgente, care pot fi tratate doar într-o abordare transnațională la nivel de bazin, întrucât sedimentele nu privesc frontierele administrative sau politice. Lipsa gestionării sedimentelor a fost recunoscută de ICPDR în planul de gestionare a bazinului hidrografic al Dunării în 2009 și 2015. Astfel, principalul obiectiv al acestui proiect este îmbunătățirea managementului.

DriDANUBE

Lipsa apei și seceta au lovit frecvent regiunea Dunării și au avut un impact mare asupra economiei și bunăstării oamenilor.

Principalul obiectiv al proiectului DriDanube este creșterea capacității țărilor din regiunea Dunării de a gestiona riscurile legate de secetă, printr-o abordare proactivă, care se bazează pe prevenirea secetei, atenuarea, reducerea vulnerabilității, planificare și pregătire și o mai bună cooperare între serviciile operaționale și autorități.

CAMARO-D

Cooperarea în direcția de gestionare avansată a rutelor de impact asupra utilizării terenurilor asupra regimului apei din bazinul hidrografic al fluviului Dunărea - CAMARO-D.

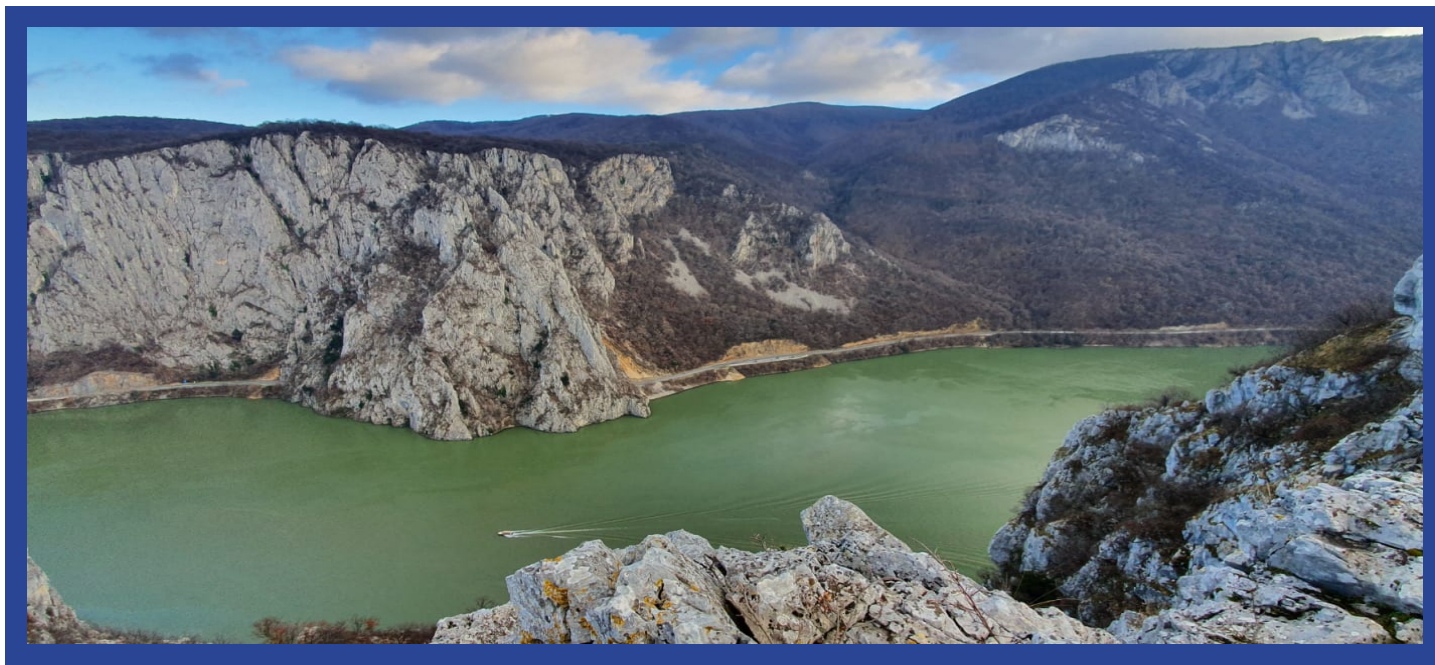
Gestionarea apei este o problemă centrală pentru regiunea Dunării și necesită o coordonare puternică și cooperare între diferite țări și sectoare. În plus, inundațiile și lipsa apei sunt provocări viitoare care trebuie abordate într-un mod integrat.

Proiectul și-a propus dezvoltarea unui ghid transnațional pentru gestionarea funcțională a utilizării terenurilor (GUIDR), aliniat într-un catalog de bune practici.

STRATEGIA UNIUNII EUROPENE PENTRU REGIUNEA DUNĂRII (SUERD)

România coordonează trei arii prioritare tematice, respectiv:

1. **AP1a - Căi navigabile interioare** - împreună cu Austria;
2. **AP3 - Promovarea culturii și a turismului, a contactelor directe între oameni** - împreună cu Bulgaria;
3. **AP5 - Gestionarea riscurilor de mediu** - împreună cu Ungaria.

SUERD - Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării este structurată pe patru mari obiective (piloni):

I. Interconectarea regiunii Dunării.

1. Îmbunătățirea mobilității și a multimodalității.
 - a. căi navigabile interioare;
 - b. legături rutiere, feroviare și aeriene
2. Încurajarea energiilor durabile.
3. Promovarea culturii și a turismului, a contactelor directe între oameni.

II. Protejarea mediului în regiunea Dunării

4. Restaurarea și întreținerea calității apelor.
5. Gestionarea riscurilor de mediu.
6. Conservarea biodiversității, a peisajelor și a calității aerului și solurilor.

III. Creșterea prosperității în regiunea Dunării

7. Dezvoltarea societății bazate pe cunoaștere prin cercetare, educație și tehnologii ale informației.
8. Sprijinirea competitivității întreprinderilor, inclusiv dezvoltarea clusterelor.
9. Investiția în oameni și competențe.

IV. Consolidarea regiunii Dunării

10. Ameliorarea capacității instituționale și a cooperării.
11. Conlucrarea în vederea promovării securității și pentru soluționarea problemelor legate de criminalitatea organizată și de infracțiunile grave.

FLUVIUL DUNĂREA

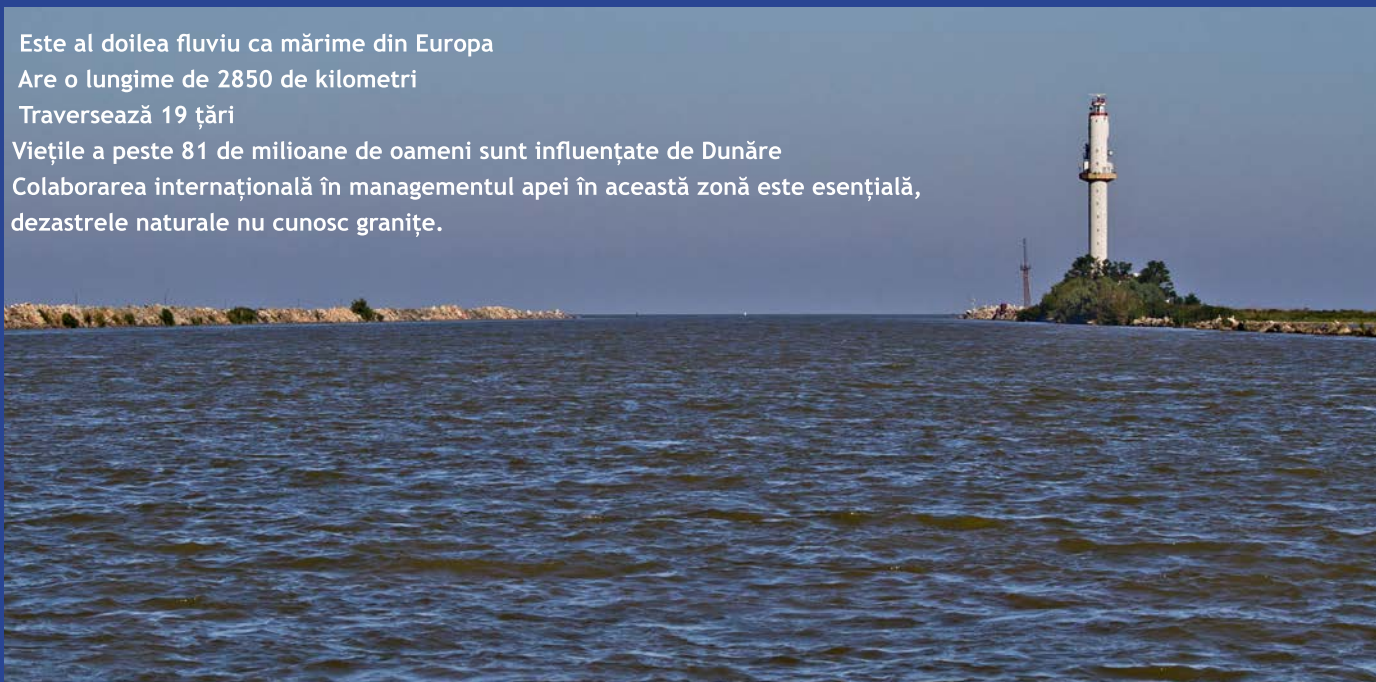
Este al doilea fluviu ca mărime din Europa

Are o lungime de 2850 de kilometri

Traversează 19 țări

Viețile a peste 81 de milioane de oameni sunt influențate de Dunăre

Colaborarea internațională în managementul apei în această zonă este esențială,
dezastrele naturale nu cunosc granițe.

STRATEGIA UNIUNII EUROPENE
PENTRU REGIUNEA DUNĂRII - ARIA PRIORITARĂ 5

„Managementul riscurilor de mediu”

Mai multe informații pe
<https://environmentalrisks.danube-region.eu/>

MINISTERUL MEDIULUI
APELOR ȘI PĂDURILOR

PROIECT CO-FINANȚAT DE UNIUNEA EUROPEANĂ (ERDF)

2021

